T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/499
KARAR NO : 2024/551
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET:İdari yargı yerinde açılan davanın öncesinde adli yargı yerince verilen kararın kesinleşmediği anlaşıldığından, 2247sayılı Kanun'un19. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk

K A R A R

Davacı : ****
Vekili : ****
Davalı : Keçiören Kaymakamlığı (İlçe Sağlık Müdürlüğü)
Vekili : ****

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Keçiören Kaymakamlığı İlçe Sağlık Müdürlüğü tarafından,4207 sayılı Kanun'un 2. maddesi uyarınca, kapalı alanda tütün ürünü tüketilmemesine ilişkin yasakların uygulaması ve tedbirlerin alınması ile ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin denetim ekiplerince tespit edildiğinden bahisle, 4207 sayılı Kanun'un 5. maddesi ve 6487 sayılı Bazı Kanunlar İle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 26. ve 27. maddeleri gereğince 40.596 TL idari para cezası; 4733 sayılı Kanun'un 8/5-ı maddesi uyarınca da 83.709 TL idari para cezası verilmesine ilişkin, Keçiören Kaymakamlığı İl Sağlık Müdürlüğünün 82-92 sayılı idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 3. Sulh Ceza Hâkimliği 12/06/2024 tarih ve D.İş.No: 2024/7977 sayılı kararı**ile, 4733 sayılı Kanun'un 8/10. maddesi uyarınca, başvuruyu incelemede idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, talebin görev yönünden reddine karar vermiş, dosya içerisinde kesinleşme şerhinin bulunmaması nedeniyle Mahkememizce Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 12/06/2024 tarih ve D.İş.No: 2024/7977 sayılı kararının kesinleşip kesinleşmediği sorulmuş, mahkemesinden gelen 01/11/2024 tarihli cevabi yazıda *"dava dosyasının henüz kesinleşmediği"* belirtilmiş olup, Mahkememizce UYAP üzerinden yapılan kontrolde de görevsizlik kararının kesinleşmediği teyit edilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...4733 sayılı Kanun'un 8/10 ve 8/11. maddelerinde yer alan "(10) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir. Ancak, idare mahkemesinde dava, işlemin tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde açılır. İdare mahkemesinde iptal davası açılmış olması, kararın yerine getirilmesini durdurmaz. (11) İdarî yaptırımlara ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır." şeklindeki hükümler dikkate alındığında, görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup uyuşmazlığın idari yargı mahkemesince çözümlenmesi gerektiği dikkate alınarak başvurunun görev yönünden reddine..."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 20. İdare Mahkemesi 16/08/2024 tarih ve E.2024/1202 sayılı kararı**ile, idari yaptırım kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğunu belirterek, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve dosyanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Uyuşmazlık, 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü HakkındaKanun uyarınca2. tekerrür olduğundan bahisle, "40.596,00-TL" idari para cezası verilmesine ilişkin işlemden kaynaklanmıştır. Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere idari yaptırım kararlarına*

karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine bir hüküm bulunmaması halinde uygulanacağının açıkça belirtilmiş olması ve 4207 sayılı Yasa'nın mevcut halinde idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almaması karşısında, uyuşmazlığın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesinde sayılan yaptırım türleri arasında sayılan dava konusu işleme yönelik açılan iş bu davanın 3. ve 27/1. maddeleri gereği adli yargı bünyesinde bulunan sulh ceza mahkemesince çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar kazanmış 24/02/2020 tarih, E:2020/126, K:2020/104 sayılı ve 26/10/2020 tarih, E:2020/430, K:2020/599 sayılı kararları da bu tür uyuşmazlıklarda adli yargının görevli olduğu yönündedir..."

5. Ankara 20. İdare Mahkemesi, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dava dosyası aslını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiş, adli yargı dosya aslı Mahkememizce temin edilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir..."

7. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un*"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, yukarıdaki fıkrada yazılı adli veya idari yargı mercilerinden sayılır."

8. 2247 sayılı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları* " başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008–5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

9. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir :

"Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra,gereği görüşülüp düşünüldü:

11. Dosyanın incelenmesinden, Keçiören Kaymakamlığı İl Sağlık Müdürlüğünün 82-92 sayılı idari yaptırım kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde açılan davada, sulh ceza hakimliğince görevsizlik kararı verildiği, bu karara karşı karar kesinleşmeksizin davacı tarafından aynı istemle idari yargı yerinde de dava açıldığı ve ardından idari yargı yerince dava dosyasının 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği anlaşılmıştır.

12. Ankara 20. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine

başvurulabilmesi için, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunması gerekmektedir. Oysa olayda, adli yargı yerince davacı hakkında aynı konuya ilişkin olarak verilmiş bir görevsizlik kararı bulunduğu halde bu kararın kesinleşmediği, böylece ortada Kanunda öngörülen biçimde, idari yargı yerinde açılan davanın öncesinde, adli yargı yerince aynı konuda verilmiş kesin veya kesinleşmiş bir görevsizlik kararının bulunmadığı görülmektedir.

13. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda, Ankara 20. İdare Mahkemesince yapılan başvurunun öncesinde adli yargı yerince aynı konuda verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığı anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan Ankara 20. İdare Mahkemesinin 16/08/2024 tarih ve E.2024/1202 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen koşulları taşımayan Ankara 20. İdare Mahkemesinin 16/08/2024 tarih ve E.2024/1202 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

02/12/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN